

Prilog

STRATEŠKA PROCJENA UTJECAJA NA OKOLIŠ PLANA I GLAVNA OCJENA PRIHVATLJIVOSTI ZA EKOLOŠKU MREŽU

- Mjere zaštite -

Zakonom o zaštiti okoliša (»Narodne novine«, br. 80/13., 78/15., 12/18. i 118/18.) propisano je da se strateška procjena utjecaja na okoliš, između ostalog, obvezno provodi za akte strateškog planiranja iz područja poljoprivrede. Sastavni dio strateške procjene utjecaja na okoliš Strategije je glavna ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu, izrađena u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode (»Narodne novine«, br. 80/13., 15/18., 14/19. i 127/19.).

U nastavku se navodi pregled mjera zaštite okoliša, koje su proizašle iz strateške procjene utjecaja na okoliš Plana te mjere ublažavanja negativnih utjecaja mjera iz Plana na ciljeve očuvanja i cjelovitosti područja ekološke mreže, koje su proizašle iz glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu.

Ocijenjeno je da provedba Plana uglavnom predstavlja pozitivan utjecaj na ekološku mrežu u smislu očuvanja ciljnih vrsta i staništa. S obzirom da Plan ne određuje lokacije, odnosno prostorni smještaj pojedinačnih planiranih zahvata/objekata, na razini analize utjecaja Plana nije moguće procijeniti značajnost potencijalnih negativnih utjecaja u slučaju njihove gradnje. Ta razina evaluacije bit će moguća i treba biti učinjena u postupcima Strateške procjene utjecaja na okoliš prostornih planova te, kasnije, kroz Ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu.

Glavnom ocjenom propisane su mjere ublažavanja kako bi se ublažili mogući značajno negativni utjecaji na cjelovitost područja ekološke mreže, te se uz njihovu implementaciju u Plan generiranje značajno negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitosti ekološke mreže ne očekuje.

Mjere zaštite okoliša predložene su na temelju analize postojećeg stanja i analize mogućih utjecaja na sastavnice okoliša te čimbenika u okolišu uslijed realizacije predmetnog Plana.

Prilagodba i ublažavanje učinaka klimatskih promjena dva su komplementarna pojma politike vezane uz klimatske promjene. Učinkovite i pravovremene mjere ublažavanja pozitivno utječu na prilagodbu, odnosno smanjuju društveno-ekonomski trošak prilagodbe. Kako je prilagodba klimatskim promjenama u svojoj osnovi horizontalno pitanje, koje se treba rješavati na integralan način uz visoki stupanj koordinacije među dionicima i različitim sektorima, u nastavku navode se i horizontalne mjere koje se odnose na sve intervencije predviđene Planom. Svaki zahvat u prostoru provodi se u skladu s prostornim planom, odnosno u skladu s aktom za provedbu prostornog plana i posebnim propisima, ako propisima kojima se uređuje prostorno uređenje ili gradnja nije propisano drugačije.

Sastavnica okoliša i čimbenik u okolišu	Intervencija iz Plana	Utjecaj	Mjera zaštite
Bioraznolikost Zaštićena područja prirode Georaznolikost Tlo Otpad Šume i šumarstvo	58.1.a.01., 73.11., 73.13., 74.01., 73.03., 73.10., 47.1.i.01., 73.12., 58.1.b.01., 47.1.a.01., 73.01., 73.04., 73.06., 73.07., 73.08., 73.10., 73.11., 73.13.	Negativan utjecaj zauzimanja rijetkih i ugroženih stanišnih tipova.	Prilikom određivanja površina za smještaj infrastrukture i objekata u najvećoj mogućoj mjeri izbjegavati rijetke i ugrožene stanišne tipove
	32.01., 32.02., 32.03., 32.05., 32.06., 32.07.	Potencijalan negativan utjecaj narušavanja kvalitete staništa i povećanja količine otpada uslijed moguće intenzifikacije poljoprivrede.	Primjenom održivih poljoprivrednih praksi osigurati da povećanje prinosa i broja stoke ne utječe negativno na kvalitetu prirodnih resursa i staništa.
Bioraznolikost Zaštićena područja prirode	31.07., 70.02., 70.08.	Potencijalno negativan utjecaj na vrste zbog prerane košnje	Periode košnje provoditi sukladno ekologiji pojedinih vrsta koje su zastupljene na površinama koje se kose. Po potrebi provesti prethodno istraživanje bioraznolikosti predmetnih površina.
Tlo i poljoprivredno zemljište	73.03., 73.12., 73.13.	Negativan utjecaj na poljoprivredno zemljište (P1 i P2 poljoprivredno zemljište) uslijed izgradnje infrastrukture	Prilikom planiranja nove infrastrukturne izgradnje, u najvećoj mjeri izbjegavati P1 i P2 poljoprivredno zemljište.
Bioraznolikost Zaštićena područja prirode Tlo Površinske i podzemne vode, Otpad	58.1.b.01., 73.03., 73.06., 73.07., 73.10., 73.11.	Negativan utjecaj na stanje vodnih tijela, okolno tlo i posredan negativan utjecaj na bioraznolikost	Ukoliko će se intervencijom realizirati objekti i uspostaviti proizvodni procesi koji generiraju otpadne vode, tada treba osigurati adekvatan sustav pročišćavanja otpadnih voda prije

			ispuštanja u prijemnik ili spajanja na komunalnu infrastrukturu.
Površinske i podzemne vode, Bioraznolikost, Zaštićena područja prirode, Šume i šumarstvo	58.1.a.01., 74.01.	Negativan utjecaj na hidromorfološko stanje površinskih vodnih tijela i količinsko stanje podzemnih vodnih tijela uslijed zahvaćanja vode	Prilikom planiranja sustava navodnjavanja izraditi stručne podloge koje će procijeniti kumulativni utjecaj svih planiranih sustava navodnjavanja koji planiraju zahvat vode iz istog izvora, odnosno procijeniti značaj utjecaja na režim podzemnih i površinskih voda kako ne bi došlo do kumulativnog narušavanja njihovog količinskog stanja. Stručne podloge prioritetno treba napraviti na području slivova gdje je ocijenjeno loše količinsko stanje podzemnih vodnih tijela i/ili postoji značajno opterećenje u pogledu zahvaćanja i preusmjerenja vode.
Šume i šumarstvo Divljač i lovstvo	58.1.a.01., 73.13., 74.01.	Negativan utjecaj uslijed zauzimanja šumskih sastojina realizacijom infrastrukturnih zahvata	Prilikom određivanja površina za smještaj infrastrukture u najvećoj mogućoj mjeri izbjegavati šume i šumsko zemljište.
Krajobraz Kulturna baština	73.03., 73.04., 73.08., 73.10., 73.11., 73.12., 73.13., 74.01., 77.05.	Negativan utjecaj na kulturna dobra zauzimanjem površina gradnjom nove ruralne infrastrukture (prometnice, poučne staze, šumska infrastruktura, logističko-distributivni centri, vodoopskrba i pročišćavanje otpadnih voda, postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora). To može generirati narušavanje vizualnog integriteta i/ili promjene fizičkih obilježja baštine	Za zahvate na kulturnim dobrima (upisanim u Registar kulturnih dobara) ishoditi posebne uvjete, odnosno prethodno odobrenje nadležnoga tijela-konzervatorskog odjela, Gradskog zavoda za zaštitu spomenika kulture i prirode; za evidentiranu kulturnu baštinu moguće je ishoditi mišljenje nadležnoga tijela. Ukoliko se pri izvođenju građevinskih ili bilo kojih drugih radova koji se obavljaju na površini ili ispod površine tla naiđe na arheološko nalazište, obustaviti radove i o tome obavijestiti nadležni konzervatorski odjel te postupati u skladu sa Zakonom o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.
Prilikom odabira novih (stranih) vrsta/sorti/pasmina u poljoprivredi konzultirati odgovarajuće stručnjake u području biologije i zaštite prirode kako bi se izbjegla mogućnost negativnog utjecaja na postojeće (ugrožene) populacije divljih vrsta i staništa, odnosno mogućnost pojave invazivnosti odabrane vrste.			

U ranim fazama planiranja i razvoja projekta te definiranja tehničkih mjera, odnosno prilikom pripreme projektne dokumentacije (konceptijskih rješenja, predinvesticijskih studija i dr.) provesti analizu isplativosti planiranih zahvata, uzimajući u obzir negativne utjecaje na ugrožene vrste i staništa, te ciljne vrste i ciljne stanišne tipove područja ekološke mreže i temeljne vrijednosti zaštićenih područja. Pritom uključiti i usluge ekosustava kao validnu mjeru prilikom donošenja odluka o financijskoj isplativosti.

Za projekte koji su planirani unutar ili u neposrednoj blizini područja ekološke mreže treba koristiti rješenja temeljena na prirodi (eng. Nature-based Solutions), uključujući:

- izbjegavanje utvrđivanja obala te kanaliziranja i regulacije vodotoka,
- održavanje povoljne dinamike i vodnog režima, uključujući i razinu podzemne vode, za očuvanje raznolikosti vodenih i močvarnih staništa

Izgradnju infrastrukture za distribucijske mreže obnovljive energije, vodoopskrbu, pročišćavanje otpadnih voda, ceste i logistiku planirati u skladu sa zabilježenim i predviđenim klimatskim promjenama te primijeniti odgovarajuće mjere prilagodbe.

Prilikom razvoja projekta nužno je uvažavati pitanja klimatskih promjena, odnosno ublažavanja i postizanja klimatske neutralnosti kao i prilagodbe na/od klimatske promjene zbog jačanja otpornosti na klimatske promjene (priprema infrastrukture za klimatske promjene).

Mjere ublažavanja negativnih utjecaja planiranih aktivnosti na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže

Intervencija	Mjera ublažavanja
<p>58.1.a.01., 74.01.</p>	<p>Prilikom planiranja sustava navodnjavanja izraditi stručne podloge koje će procijeniti kumulativni utjecaj svih postojećih i planiranih sustava navodnjavanja u područjima ekološke mreže koji planiraju zahvat vode iz istog prirodnog površinskog izvora (vodotoka, jezera) i podzemnog izvora, odnosno procijeniti značaj utjecaja na režim podzemnih i površinskih voda kako ne bi došlo do kumulativnog narušavanja ekološki prihvatljivog protoka (vodotoci), odnosno razine vode u jezerima, te da se osigura protok kojim će se osigurati povoljno stanje ciljnih vrsta i ciljnih stanišnih tipova. Stručne podloge prioritetno treba napraviti na području slivova gdje se procjenjuje loše količinsko stanje podzemnih vodnih tijela i/ili postoji značajno opterećenje u pogledu zahvaćanja i preusmjeravanja vode.</p> <p>Zahvat vode tijekom razvoja sustava navodnjavanja izvesti na način da se ne pogorša hidrološki režim i hidromorfološko stanje vodotoka te da se osigura linearna povezanost i neometana uzvodna i nizvodna prohodnost za ribe te da se u okviru provedbe odgovarajućih postupaka sukladno posebnim propisima kojima se uređuje zaštita okoliša i zaštita prirode najprije utvrdi nulto stanje riblje populacije i ostale bioraznolikosti.</p> <p>Prilikom planiranja sustava navodnjavanja prikupiti podatke (po potrebi provesti istraživanje) o rasprostranjenosti ciljnih vrsta i stanišnih tipova područja ekološke mreže na području i u blizini zahvata (prema Uredbi o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima</p>

	ekološke mreže (NN 80/19) te u skladu s podacima lokacije planirati izvan područja rasprostranjenost ciljnih stanišnih tipova i staništa pogodnih za ciljne vrste. Radove izvoditi izvan reproduktivnog razdoblja ciljnih vrsta faune.
47.1.a.01., 47.1.i.01., 58.1.b.01., 73.01. (73.01.07), , 73.03., 73.04., 73.06., 73.07., 73.08., 73.10., 73.11., 73.11. FI, 73.12., 73.13., 58.1.a.01., 74.01.	<p>Pri planiranju lokacija nove infrastrukture, novih kapaciteta i objekata te novih poljoprivrednih površina prikupiti podatke (po potrebi provesti istraživanje) o rasprostranjenosti ciljnih vrsta i stanišnih tipova područja ekološke mreže na području i u blizini zahvata (prema Uredbi o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže (NN 80/19) te u skladu s podacima lokacije planirati izvan područja rasprostranjenosti ciljnih staništa i staništa pogodnih za ciljne vrste. Radove izvoditi izvan reproduktivnog razdoblja ciljnih vrsta faune.</p> <p>Pri planiranju lokacija nove infrastrukture, novih kapaciteta i objekata te novih poljoprivrednih površina izbjegavati prioritetne stanišne tipove.</p>
73.05.	Prilikom odabira lokacija na kojima će se provoditi rekonstrukcija (konverzija) degradiranih šuma, birati one lokacije degradiranih šumskih sastojina koje nisu u suprotnosti sa površinama koje predstavljaju pogodna staništa za određene ciljne vrste te koristiti vrste karakteristične za prisutni stanišni tip.
58.1.b.01., 73.03., 73.06., 73.07., 73.10., 73.11. , 73.11.FI	Ukoliko će se intervencijom realizirati objekti i uspostaviti proizvodni procesi koji generiraju otpadne vode, tada treba osigurati adekvatan sustav pročišćavanja otpadnih voda prije ispuštanja u prijemnik ili spajanja na komunalnu infrastrukturu.
32.01., 32.02., 32.03., 32.04., 32.05., 32.06., 32.07., 32.08.	Primjenom dobrih poljoprivrednih praksi zadržati i poboljšati stanje prirodnih resursa na području gdje se ove intervencije provode.
31.07., 70.02., 70.08.	Periode provođenja košnje prilagoditi ekologiji ciljnih vrsta u područjima ekološke mreže.